

Bachvereniging biedt aan Caecilia klinkend boeket

door Franz Straatman

NAARDEN – Morgen is het de feestdag van de heilige Caecilia. Het is met deze Romeinse martelares uit de eerste eeuwen van het Christendom net als met de koningin: veel wordt aan haar toegeschreven waaraan zij nauwelijks of geen deel heeft.

Netzomin als de koningin de Troonrede schrijft (dat doen de ministers), netzomin schreef Caecilia muziek, of speelde zij orgel. Dat is vrome legende op basis van een foute lezing van haar levensbeschrijving. Het duurde echter wel een duizend jaar voordat de muziek in haar een ideale schutspatroon vond; vanaf de veertiende eeuw wordt Caecilia gevierd door kerkzangers en muzikanten. Engeland, tuk op traditie, eerde haar zelfs met de mooiste composities voor groots opgezette Caeciliafeesten tussen 1683 en 1703. In de negentiende eeuw kreeg de Romeinse maagd druk werk in Duitsland waar Cäcilienvereine als paddestoelen uit de grond verzezen. En in ons land vernoemden vele kerkkoren zich naar haar en zongen jaarlijks: „Gildebroeders, maakt plezieren / Met muziek vroeg ende laat / Laat ons nu de jaarfeest vieren / Van de maagd Caecilia.“

In Engeland pakken koren verbonden aan colleges en kathedralen nog steeds uit op St Cecilia's Day met muzikaal rijk opgetuigde Evensongs. In ons eigen land biedt de

Nederlandse Bachvereniging de patrones een klinkend boeket aan op haar feestdag: morgenavond in de Utrechtse Geertekerk. Koor en orkest onder leiding van René Jacobs komen goed beslagen ten ijs, want zij lieten het Händel-programma met als topstuk de 'Ode for St Cecilia's Day' zaterdag al klinken in Naarden en zondag in Nijmegen.

In dit grote werk uit 1739 voor sopraan (de Belgische Lena Lootens, een royale, stralende stem), tenor (Howard Crook, met volle klank mooier dan ik ooit van hem hoorde), koor en orkest komt Caecilia evenwel niet te pas. Het is een ode waarin de kracht van de harmonie wordt bezongen en de effecten die er met instrumenten te maken zijn.

Händel maakte er een echte show van met prominente partijen voor orgel (uiteraard), fluit, cello, luit, trompet en pauken. Het instrumentaal belcanto dat de eerste celliste van het Bach-orkest in Naarden aan haar snaren ontlokte, was van een Caeciliaanse verrukking.

De opvallende ontwikkeling die het koor van de Bachvereniging doormaakt, werd met elan gedemonstreerd in de partijen van nog enkele andere Händelse composities waarbij de schitterende kroningsantheem 'My heart is inditing'. Ook in het orkest riep René Jacobs met een veelheid aan gebaren (klapwiekend met de armen, diep door de knieën zakkend) een geladen voordracht op die Caecilia ontegenzeggelijk tot hemels glimlachen zal hebben verleid.